

Utbildningsförvaltningen
Teresia Kjellgren
0171-626426
teresia.kjellgren@enkoping.se

Svar på remiss "Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet" Ds 2025:9

Bakgrund

En remiss från Utbildningsdepartementet gällande "Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet" Ds 2025:9 inkom till förvaltningen den 2 april 2025.

Nämnden har möjlighet att inkomma med synpunkter i anslutning till nämndsammanträdet i juni 2025.

Utbildningsdepartementet vill ha nämndens synpunkter redovisade i en "Sammanfattning" och om nämnden har några övriga synpunkter under rubrik "Övergripande synpunkter".

Sammanfattning

Utbildningsnämnden instämmer i att trygghet och studiero är grundläggande förutsättningar för elevers lärande och utveckling. Nämnden anser dock att det föreslagna nationella mobilförbudet riskerar att vara ett alltför långtgående och stelbent ingrepp i skolans redan befintliga möjligheter att hantera mobilanvändning på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden vill att förslaget av införandet av ett obligatoriskt mobilförbud på nationell nivå i dess nuvarande utformning avstyrks.

Skälen för vår bedömning

1. Styrkan i det lokala självbestämmandet

Enligt nuvarande lagstiftning har rektorer redan möjlighet att införa mobilförbud för hela skoldagen – en möjlighet som används av majoriteten av landets skolor. Det finns därmed redan ett tydligt och verkningsfullt verktyg för att motverka störningar och främja studiero.

Att ersätta detta flexibla mandat med en nationellt tvingande lösning riskerar att försvaga skolledares handlingsutrymme att fatta beslut utifrån sina elevers behov och skolans kontext.

2. Proportionalitet och rättssäkerhet

Ett nationellt mobilförbud under hela skoldagen innebär en generalisering som inte tar hänsyn till elevers individuella behov eller till variationer i skolors arbetsmiljö och arbetssätt. Det kan leda till ökade konflikter, särskilt i skolmiljöer där ett totalt mobilförbud inte efterfrågas eller där andra metoder visat sig fungera väl.

3. Elevperspektivet

Det är viktigt att stärka elevers sociala samspel, men också att utveckla deras digitala kompetens och ansvarstagande. Att helt exkludera mobiltelefonen från skoldagen riskerar att sända fel signaler om teknikens plats i samhället och kan upplevas som ett uttryck för bristande tillit till elevernas omdöme.

Nämnden delar utredningens uppfattning om att elever som behöver mobiltelefonen som hjälpmedel ska kunna få undantag, men understryker att hanteringen av sådana undantag kan innebära ytterligare administrativ börda och rättsosäkerhet om kriterierna är otydliga.

Avslutande synpunkt

Nämnden delar utredningens ambition om att skapa en trygg och fokuserad skolmiljö, men anser att detta bäst uppnås genom att stärka skolors befintliga verktyg, stötta lärare och rektorer i det förebyggande arbetet och arbeta för ett gemensamt förhållningssätt till teknik – inte genom ett nationellt förbud som begränsar det lokala professionella handlingsutrymmet.